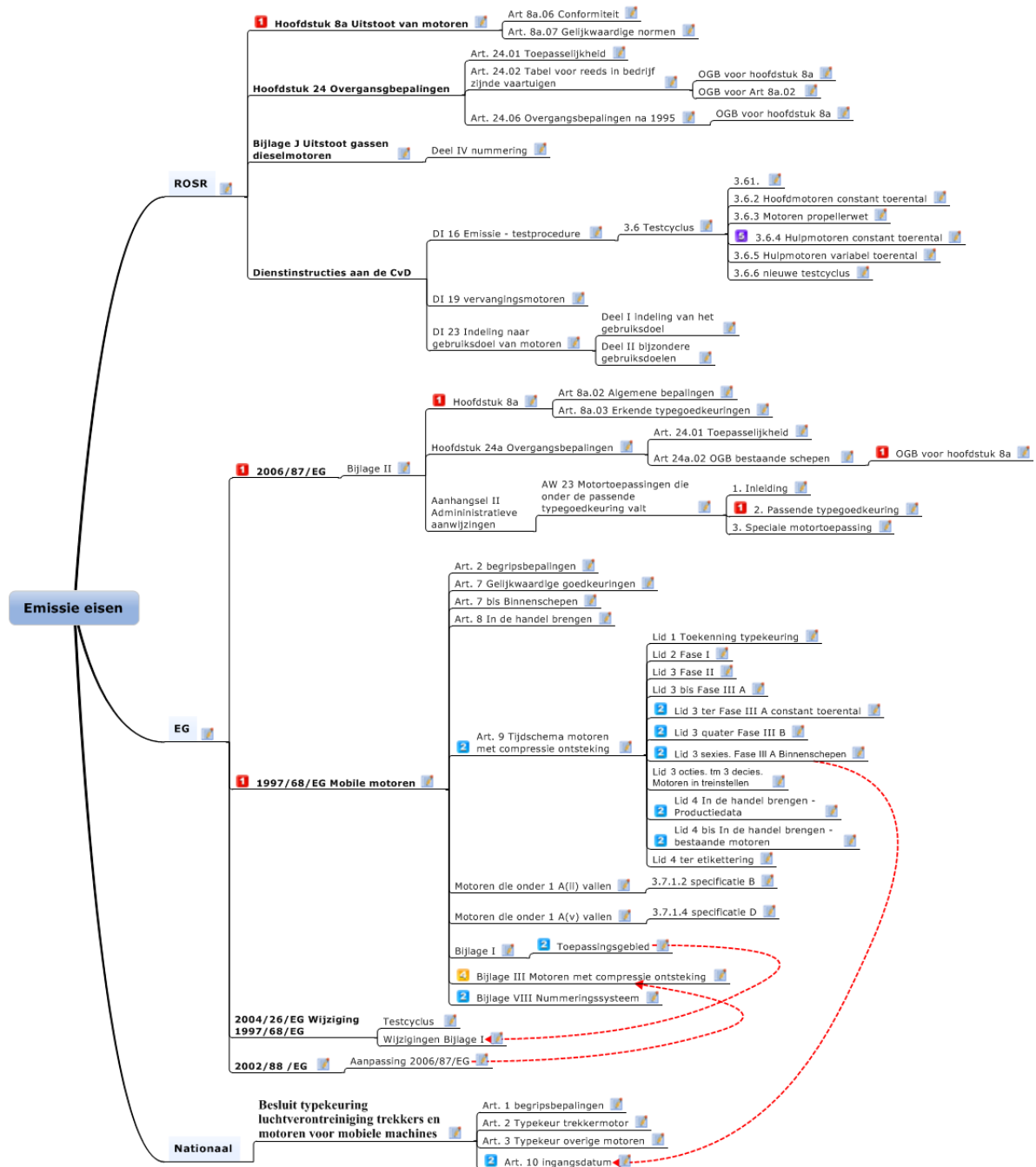

Overzicht emissie eisen

ROSR

Reglement Onderzoek Schepen op de Rijn 1995

1 Hoofdstuk 8a Uitstoot van motoren

EMISSIES VAN VERONTREINIGENDE GASSEN EN DEELTJES DOOR DIESELMOTOREN

Art 8a.06 Conformiteit

1. De fabrikant brengt op iedere eenheid die conform de typegoedkeuring is geproduceerd de in bijlage J, deel I, onderdeel 1, vastgestelde merktekens aan met inbegrip van het typegoedkeuringsnummer.
2. Indien de typegoedkeuring overeenkomstig artikel 8a.04, derde lid, beperkingen aan het gebruik bevat, moeten door de fabrikant bij iedere gefabriceerde eenheid gedetailleerde gegevens over deze beperkingen alsmede de volledige inbouwvoorschriften worden bijgeleverd.

Art. 8a.07 Gelijkwaardige normen

1. Met gebruikmaking van de navolgende tabel gelden typegoedkeuringen overeenkomstig de Richtlijnen van de Europese Gemeenschap als gelijkwaardig aan de typegoedkeuringen overeenkomstig de voorwaarden en de bepalingen van dit hoofdstuk.

Doel van de motor	Richtlijn	Motorcategorie
Hoofdaandrijving van het schip	2004/26/EG	V
Hulpmotor met constant toerental	2004/26/EG	V
	97/68/EG	H, I, J, K
Hulpmotor met variabel toerental en variabele belasting	2004/26/EG	D, E, F, G
		V
		H, I, J, K
		L, M, N, P
		Q, R

2. De Centrale Commissie voor de Rijnvaart kan de gelijkwaardigheid erkennen van overeenstemmende normen vastgelegd in internationale regelingen, dan wel in voorschriften van de Rijnsoeverstaten of België of van een derde land met de voorwaarden en de bepalingen van dit hoofdstuk inzake de typegoedkeuring van motoren.

Hoofdstuk 24 Overgangsbepalingen

Art. 24.01 Toepasselijkheid

Toepasselijkheid van de overgangsbepalingen op reeds in bedrijf zijnde vaartuigen en geldigheid van de tot dusver afgegeven certificaten van onderzoek

1. De artikelen 24.02 tot en met 24.04 zijn slechts van toepassing op vaartuigen, die bij de inwerkingtreding van dit reglement voorzien zijn van een geldig certificaat van onderzoek

overeenkomstig het op 31 december 1994 geldende Reglement onderzoek schepen op de Rijn of op 31 december 1994 in aanbouw zijn dan wel verbouwd worden.

2. Op vaartuigen, die niet onder het eerste lid vallen, is artikel 24.06 van toepassing.

Art. 24.02 Tabel voor reeds in bedrijf zijnde vaartuigen

1. Onverminderd de artikelen 24.03 en 24.04 moeten vaartuigen, die niet volledig aan de bepalingen van dit reglement voldoen:

a. daaraan volgens de in de onderstaande tabel vermelde overgangsbepalingen worden aangepast,

b. totdat de aanpassing heeft plaatsgevonden, voldoen aan de bepalingen van het op 31 december 1994 geldende Reglement onderzoek schepen op de Rijn.

2. In de onderstaande tabel betekent:

- "N.V.O.": de betreffende bepaling is niet van toepassing op reeds in bedrijf zijnde vaartuigen, tenzij de betreffende delen worden vervangen of omgebouwd, dat wil zeggen dat deze bepaling slechts van toepassing is op: Nieuwbouw, bij Vervanging of bij Ombouw (NVO). Worden bestaande delen vervangen door delen welke in technische zin en bouwwijze gelijk zijn, dan betekent dit geen vervanging "V" in de zin van deze overgangsbepalingen.

- "Verlenging certificaat": aan het voorschrift moet zijn voldaan bij de eerstvolgende verlenging van de geldigheidsduur van het certificaat van onderzoek na de daarop aangegeven datum.

Art. 24.02: overgangsbepalingen voor hoofdstuk 8a

De voorschriften gelden niet

a. voor motoren die vóór 1.1.2003 aan boord ingebouwd waren, en

b. voor vervangingsmotoren, die tot 31.12.2011 aan boord van schepen, die op 1.1.2002 in bedrijf waren, geïnstalleerd worden

Een vervangingsmotor is een gebruikte, gereviseerde motor die voor wat betreft vermogen, toerental en installatievoorwaarden vergelijkbaar is met de motor die deze vervangt.

zie ROSR dienstinstructie 19

Art. 24.02: overgangsbepalingen voor Art 8a.02

Voor motoren die vóór 1.7.2007 aan boord ingebouwd waren, gelden de grenswaarden van de volgende tabel:

PN [kW]	CO [g/kWh]	HC [g/kWh]	NO _x [g/kWh]	PT [g/kWh]
37 ≤ PN < 75	6,5	1,3	9,2	0,85
75 ≤ PN < 130	5,0	1,3	9,2	0,70
PN ≥ 130	5,0	1,3	$n \geq 2800 \text{ min}^{-1} = 9,2$ $500 \leq n < 2800 \text{ min}^{-1} = 45 \cdot n^{(-0,2)}$	0,54

Art. 24.06 Overgangsbepalingen na 1995

Afwijkingen voor vaartuigen niet onder art. 24.01 vallend

1. Op vaartuigen waarvoor vanaf 1 januari 1995 voor het eerst een certificaat van onderzoek als bedoeld in dit reglement is afgegeven zijn de volgende bepalingen van toepassing, tenzij zij op 31 december 1994 in aanbouw of in ombouw waren.
2. Deze vaartuigen moeten voldoen aan de versie van het Reglement onderzoek schepen op de Rijn die van kracht is op de dag waarop het certificaat van onderzoek is afgegeven. In afwijking hiervan mogen passagiersschepen, waaraan met ingang van 1 januari 2006 en vóór 1 januari 2007 voor het eerst een certificaat van onderzoek overeenkomstig dit reglement wordt afgegeven, voldoen aan de op 31 december 2005 geldende voorschriften van hoofdstuk 15 van dit reglement.
3. Deze vaartuigen moeten aan de voorschriften, die na de eerste afgifte van hun certificaat van onderzoek van kracht zijn geworden, volgens de in de onderstaande tabel vermelde overgangsbepalingen worden aangepast.
4. Artikel 24.04, vierde en vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Art. 24.06: overgangsbepalingen voor hoofdstuk 8a

HOOFSTUK 8a			
Artikel	Inhoud	Termijn en voorwaarden	Van kracht
8a.02, lid 2	Grenswaarden	De voorschriften gelden niet a. voor motoren die vóór 1.1.2003 aan boord ingebouwd waren, en b. voor vervangingsmotoren*, die tot 31.12.2011 aan boord van schepen, die op 1.1.2002 in bedrijf waren, geïnstalleerd worden	1.1.2002
		Voor motoren die vóór 1.7.2007 aan boord ingebouwd waren, gelden de grenswaarden van de volgende tabel:	1.7.2007

P_N [kW]	CO [g/kWh]	HC [g/kWh]	NO _x [g/kWh]	PT [g/kWh]
$37 \leq P_N < 75$	6,5	1,3	9,2	0,85
$75 \leq P_N < 130$	5,0	1,3	9,2	0,70
$P_N \geq 130$	5,0	1,3	$n \geq 2800 \text{ min}^{-1} = 9,2$ $500 \leq n < 2800 \text{ min}^{-1} = 45 \cdot n^{(-0,2)}$	0,54

* Een vervangingsmotor is een gebruikte, gereviseerde motor, die voor wat betreft vermogen, toerental en installatievoorwaarden vergelijkbaar is met de motor die deze vervangt.

*) Een vervangingsmotor is een gebruikte, gereviseerde motor, die voor wat betreft vermogen, toerental en installatievoorwaarden vergelijkbaar is met de motor die deze vervangt. zie dienstinstructie 19

Bijlage J Uitstoot gassen dieselmotoren

1. Merktekens van de motoren

1.1 Op de als technische eenheid goedgekeurde motor moeten de volgende gegevens (merktekens) vermeld staan:

1.1.1 Handelsmerk of handelsnaam van de fabrikant van de motor,

1.1.2 Motortype, (eventueel) motorfamilie of motorgroep alsmede het individuele identificatienummer (serienummer),

1.1.3 Nummer van de typegoedkeuring overeenkomstig deel IV van deze bijlage,

1.1.4 Bouwjaar van de motor.

1.2 De merktekens, bedoeld in onderdeel 1.1, moeten tijdens de gehele nuttige levensduur van de motor houdbaar, duidelijk leesbaar en onuitwisbaar zijn. Indien etiketten of plaatjes worden gebruikt, moeten deze zodanig worden bevestigd dat ook de bevestiging duurzaam is voor de levensduur van de motor en de etiketten/plaatjes niet kunnen worden verwijderd zonder deze te vernietigen of onleesbaar te maken.

1.3 De merktekens moeten worden aangebracht op een motoronderdeel dat noodzakelijk is voor het normale bedrijf van de motor en normaliter niet hoeft te worden vervangen gedurende de levensduur van de motor.

1.3.1 De merktekens moeten zich op een zodanige plaats bevinden dat zij goed zichtbaar zijn nadat de motor volledig is uitgerust met alle hulpvoorzieningen die nodig zijn voor het bedrijf van de motor.

1.3.2 Zo nodig moet de motor bovendien voorzien zijn van een afneembaar plaatje van duurzaam materiaal met alle in onderdeel 1.1 genoemde gegevens, dat zo is aangebracht dat de gegevens, bedoeld in onderdeel 1.1, na de inbouw van de motor in een vaartuig goed zichtbaar en gemakkelijk bereikbaar zijn.

1.4 Aan de hand van de merktekens, bedoeld in onderdeel 1.1, moet ondubbelzinnig vastgesteld kunnen worden uit welke serie de motor afkomstig is.

1.5 Alle onderdelen van een motor die van invloed kunnen zijn op de uitstoot van schadelijke gassen of luchtverontreinigende deeltjes moeten ondubbelzinnig gekenmerkt en geïdentificeerd zijn.

1.6 Bij het verlaten van de productieketen moeten de motoren voorzien zijn van de merktekens, bedoeld in onderdeel 1.1 en onderdeel 1.5.

1.7 De precieze plaats van de merktekens, bedoeld in onderdeel 1.1, moet in alinea 1 van het certificaat van typegoedkeuring vermeld worden.

Deel IV Nummeringssysteem voor de typegoedkeuringen

1. Systematiek

Het nummer bestaat uit vijf door een « * »gescheiden onderdelen.

Onderdeel 1: De hoofdletter «R», gevolgd door het kenmerkend nummer van de Lidstaat die de goedkeuring heeft verleend:

1 voor Duitsland

2 voor Frankrijk

4 voor Nederland

6 voor België

14 voor Zwitserland

Onderdeel 2: Aanduiding van het niveau waaraan wordt voldaan. Men kan ervan uitgaan dat de eisen wat de uitstoot van schadelijke gassen en luchtverontreinigende deeltjes betreft, in de toekomst strenger zullen zijn. De verschillende niveaus van de eisen worden door Romeinse cijfers aangegeven. De basisnorm wordt aangeduid door het cijfer I.

Onderdeel 3: Aanduiding van de testcycli. Aangezien de motoren de typegoedkeuring voor verschillend gebruik op grond van de daarvoor bedoelde testcycli kunnen krijgen, is het gewenst deze cycli aan te geven.

Onderdeel 4: Een uit vier cijfers bestaand volgnummer (met aan het begin eventueel nullen) om het nummer van de basisgoedkeuring aan te geven. De serie begint met 0001.

Onderdeel 5: Een uit twee cijfers bestaand volgnummer (met eventueel een nul aan het begin) om de uitbreiding aan te geven. De serie begint met 01 voor elk nummer van de basisgoedkeuring.

2. Voorbeelden

a) Een derde goedkeuring verleend door Nederland overeenkomstig fase I, bij toepassing van de motor voor scheepsvootstuwung -schroefdiagram (vooralsnog zonder uitbreiding):

R 4*I*E3*0003*00

b) Een tweede uitbreiding van de vierde goedkeuring verleend door Duitsland overeenkomstig de fase II, voor scheepsvootstuwung - constant toerental en voortstuwingsdiagram - schroefdiagram:

R 1*II*E2E3*0004*02

Dienstinstructies aan de CvD

Dienstinstructie nr. 16 voor de Commissie van Deskundigen

ingevolge artikel 1.07 ROSR 1995

Emissie van schadelijke gassen en luchtverontreinigende deeltjes - Testprocedure
(Hoofdstuk 8a)

3.6 Testcyclus

3.6; Testcyclus en wegingsfactoren

3.61. Algemeen

3.6.1 Voor elk motortype en voor elke oudermotor van een motorfamilie of motorgroep moet één van de in punt 3.6.2 tot en met 3.6.5 beschreven testcyclus worden doorlopen om de naleving van de grenswaarden voor de uitstoot vast te stellen.

3.6.2 Bij scheepsmotoren met een constant toerental die voor de hoofdaandrijving van het schip worden gebruikt, moet, met inbegrip van een dieselelektrische aandrijving en installaties met een verstelbare schroef, de testcyclus E2 overeenkomstig tabel 1 worden uitgevoerd.

3.6.2 Hoofdmotoren constant toerental

3.6.2 Bij scheepsmotoren met een constant toerental die voor de hoofdaandrijving van het schip worden gebruikt, moet, met inbegrip van een dieselelektrische aandrijving en installaties met een verstelbare schroef, de testcyclus E2 overeenkomstig tabel 1 worden uitgevoerd.

Tabel 1

Testcyclus voor "scheepshoofdmotoren met constant toerental" (met inbegrip van dieselektrische aandrijving en verstelbare schroef)

Testcyclus E2	Toerental	100 %	100 %	100 %	100 %
	Koppel	100 %	75 %	50 %	25 %
	Wegingsfactor	0,2	0,5	0,15	0,15

3.6.3 Motoren propellerwet

3.6.3 Bij scheepshoofdaandrijvingen en scheepshulpaandrijvingen die volgens de propellerwet aangedreven worden, moet testcyclus E3 volgens tabel 2 worden uitgevoerd.

Tabel 2

Testcyclus "scheepshoofdaandrijving met propellerkenmerken en scheepshulpaandrijving met propellerkenmerken"

Testcyclus E3	Toerental	100 %	91 %	80 %	63 %
	Vermogen	100 %	75 %	50 %	25 %
	Wegingsfactor	0,2	0,5	0,15	0,15

5 3.6.4 Hulpmotoren constant toerental

3.6.4 Bij hulpmotoren met een constant toerental moet testcyclus D2 overeenkomstig tabel 3 worden uitgevoerd.

Tabel 3

Testcyclus voor "hulpmotoren met een constant toerental"

Testcyclus D2	Toerental	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
	Koppel	100 %	75 %	50 %	25 %	10 %
	Wegingsfactor	0,05	0,25	0,3	0,3	0,1

3.6.5 Hulpmotoren variabel toerental

3.6.5 Bij hulpmotoren met een variabel toerental en variabele belasting die niet in de bovenvermelde categorie vallen, moet testcyclus C1 overeenkomstig tabel 4 worden uitgevoerd.

Tabel 4

Testcyclus voor "hulpmotoren met een variabel toerental en een variabele belasting"

Test- cyclus C1	Toerental	Nominaal toerental				Intermediair toerental			Stationair toerental
		100 %	75 %	50 %	10 %	100 %	75 %	50 %	
	Koppel								0 %
	Wegings-factor	0,15	0,15	0,15	0,1	0,1	0,1	0,1	0,15

3.6.5.1 De voor het koppel aangegeven waarden van testcyclus C1 zijn percentages, die voor het desbetreffende toerental de verhouding aangeven tussen het toerental tijdens de proef en het maximumkoppel voor de desbetreffende belasting.

3.6.5.2 Het intermediair toerental voor testcyclus C1 moet door de fabrikant overeenkomstig deel I, punt 1.7 van deze richtlijn worden aangegeven.

3.6.6 nieuwe testcyclus

3.6.6 Indien een fabrikant voor een motor waarvoor reeds op grond van een andere in de punten 3.6.2 tot en met 3.6.5 vastgestelde testcyclus een typegoedkeuring werd verleend, een nieuwe testcyclustoepassing aanvraagt, kan de daartoe bevoegde autoriteit ervan afzien om voor de nieuwe toepassing de gehele certificeringsprocedure uit te voeren. In dit geval kan de fabrikant de conformiteit door een nieuwe berekening aantonen, waarbij de meetresultaten van de testtoestanden van de eerste typegoedkeuring met de wegingsfactoren van de nieuwe testcyclus gebruikt mogen worden voor de berekening van de gewogen totale uitstoot van de nieuwe testcyclustoepassing.

Dienstinstructie 19 voor de Commissie van Deskundigen

ingevolge artikel 1.07 ROSR 1995

Vervangingsmotoren

(art. 24.02, tweede lid, en 24.06, vijfde lid, ten aanzien van hoofdstuk 8a)

1. Overeenkomstig artikel 24.02, tweede lid, en artikel 24.06, vijfde lid, gelden de voorschriften van hoofdstuk 8a niet voor vervangingsmotoren, die tot en met 31 december 2011 aan boord van schepen, die op 1 januari 2002 in bedrijf waren, worden geïnstalleerd. Ingevolge de voetnoten bij deze voorschriften wordt onder een vervangingsmotor verstaan een gebruikte, gereviseerde motor, die voor wat betreft vermogen, toerental en installatievoorwaarden vergelijkbaar is met de motor die deze vervangt.

2. Er is sprake van een vervangingsmotor, indien

a. aangetoond kan worden, dat de motor vóór 1 januari 2002 is gebouwd;

- b. aangetoond kan worden, dat de motor in gebruik is geweest en is gereviseerd;
- c. de motor van hetzelfde bouwtype is als de oorspronkelijke motor (cilinders op rij, cilinders in V);
- d. de motor hetzelfde aantal cilinders heeft als de oorspronkelijke motor;
- e. het nominale vermogen van de motor ten hoogste 10% van dat van de oorspronkelijke motor afwijkt;
- f. het toerental van de motor ten hoogste 10% van dat van de oorspronkelijke motor afwijkt.

Dienstinstructie nr. 23 voor de COMMISSIES VAN DESKUNDIGEN

Indeling van het gebruiksdoel van de motor naar de typegoedkeuring en bijzondere gebruiksdoelen van de motor

volgens artikel 1.07 van het ROSR (gebruik van de motor)

(Artikel 8a.03, artikel 8a.11 en bijlage J juncto artikel 8a.07, richtlijn nr. 16)

Volgens artikel 8a.02, derde lid, moet een motor die aan boord van een vaartuig is geïnstalleerd of die in een zich aan boord bevindend werktuig is ingebouwd, voor zover deze een bepaald nominaal vermogen overschrijdt en niet onder de desbetreffende voorschriften van de EU valt, van een typegoedkeuring zijn voorzien, waarin wordt bepaald dat de motor aan de voorschriften van hoofdstuk 8a voldoet.

De typegoedkeuring dient overeenkomstig artikel 8a.03 te worden aangevraagd en moet door de bevoegde autoriteit volgens de in artikel 8a.04 bedoelde procedure worden verleend.

Volgens artikel 8a.07, kan ook een gelijkwaardige typegoedkeuring overeenkomstig de Richtlijn 97/68/EG (1) worden erkend.

Artikel 8a.11 bepaalt de voorschriften voor het keuren van motoren.

Aangezien motoren voor verschillende gebruiksdoelen kunnen worden ingezet, die zowel in het ROSR, bijlage J, evenals in de Richtlijn 97/68/Eg moeten zijn vermeld en volgens aanvullende voorschriften moeten zijn gekeurd, wordt met deze richtlijn beoogd de implementatie van de genoemde voorschriften te vereenvoudigen. In de onderstaande tabel zijn de relevante voorschriften opgenomen.

	Reglement	
	ROSR	Richtlijn 97/68/EG
Aanvullende keuringsvoorschriften	Bijlage J, deel I, derde lid en Richtlijn nr. 16	Bijlage I, vierde lid
Gebruiksdoel	Bijlage J, deel II, onder 0.4 Bijlage J, deel III, onder 0.4 Bijlage J, deel VIII	Bijlage II, onder 0.4 Bijlage VII, onder 0.4
Nummering van de typegoedkeuring	Bijlage J, deel IV, onderdeel 3	Bijlage VIII, onderdeel 2 juncto bijlage III, onderdeel 3.7

Deze dienstinstructie vermeldt in het eerste deel de indeling van het gebruiksdoel van de motor (gebruik van de motor) naar de keuringsvoorschriften en de testcycli volgens de typegoedkeuringsprocedure en vermeldt in het tweede deel voorschriften voor bijzondere gebruiksdoelen van motoren.

(1) Richtlijn 97/68/EG, van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 1997 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes door inwendige verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines. (Publicatieblad EG nr. L 059 van 27 februari 1998) onlangs gewijzigd door Richtlijn 2004/26/EG van 21 april 2004 (Publicatieblad EG nr. L 146 van 30 april 2004, gerectificeerd door publicatieblad EG nr. L 225 van 25 juni 2004)

Deel I indeling van het gebruiksdoel

Deel I

Indeling van het gebruiksdoel van de motor (gebruik van de motor) naar de typegoedkeuring

De indeling van het gebruiksdoel van de motor (gebruik van de motor) naar de keuringsvoorschriften en testcycli volgens de typegoedkeuringsprocedure dient volgens de onderstaande tabel te geschieden.

Gebruik van de motor		Rechts- geldige basis	Motor- categorie	Grens- waarde- fase	Keurings		
					voorschrift ¹⁾	testcyclus ISO 8178	
Hoofd- en hulpvoortstuwingsmotoren met schroefkromme		I	Richtlijn ¹⁾	V	IIIA	C ³⁾	E3
			ROSR	-	I, II ⁴⁾	-	E3
Hoofdvoortstuwingsmotoren met constant toerental (inclusief installaties met een diezelelektrische aandrijving en verstelbare schroef)		II	Richtlijn	V	IIIA	C ³⁾	E2
			ROSR	-	I, II ⁴⁾	-	E2
Hulp- motoren met	Constant toerental	III	Richtlijn	V	IIIA	B	D2
				H, I, J, K			
				D, E, F, G,			
			ROSR	-	I, II ⁴⁾	-	D2
	Variabel toerental en variabele belasting	IV	Richtlijn	V	IIIA	A	C1
				H, I, J, K			
				L, M, N, P			
				Q, R			
ROSR			-	I, II ⁴⁾	-	C1	

¹⁾ Richtlijn 97/68/E

²⁾ Keuringsvoorschrift van de Richtlijn 97/68/EG, bijlage III, onderdeel 3.7.1

³⁾ Het gebruik "hoofdvoortstuwingsmotor met constant toerental" of "voortstuwingsmotor met schroefkromme" moet in het typegoedkeuringscertificaat zijn gespecificeerd.

⁴⁾ De grenswaarden in fase II van het ROSR gelden overeenkomstig Besluit 2003-II-27 met ingang van 1 juli 2007.

Deel II bijzondere gebruiksdoelen

Deel II

Voorschriften voor motoren met bijzondere gebruiksdoelen (gebruiken van de motor)

1. Motoren die in het bedrijf aan boord voor meer dan één gebruiksdoel zijn voorzien.

a. Hulpmotoren die machines aandrijven die zowel het gebruik III als IV van de motor overeenkomstig de tabel in deel I van deze richtlijn vereisen, moeten een typegoedkeuring voor elke apart gebruik overeenkomstig deze tabel bezitten.

b. Hoofdvoortstuwingsmotoren die extra machines aandrijven, moeten uitsluitend de voor elk soort hoofdaandrijving vereiste typegoedkeuring overeenkomstig de tabel in deel I van deze richtlijn bezitten, voor zover het hoofdgebruik van de motor de scheepsaandrijving is. Bedraagt het tijdsaandeel van het nevengebruik meer dan 30%, dan moet de motor naast de typegoedkeuring van het gebruik voor hoofdaandrijving ook een typegoedkeuring voor het nevengebruik bezitten.

2. Boegschroefaandrijving

a. Direct of door generator met variabel toerental en variabele belasting aangedreven boegschroefaandrijving moeten in het gebruik I of IV van de motor overeenkomstig de tabel in deel I van deze richtlijn worden ingedeeld.

b. Boegschroefaandrijvingen die door een generator met constant toerental worden aangedreven, moeten in het gebruik II, III of IV van de motor overeenkomstig de tabel I van deze richtlijn worden ingedeeld.

3. Motoren met verminderd vermogen

De motoren moeten met het in het certificaat van typegoedkeuring bevestigde nominale vermogen dat op de motor met het merkteken overeenkomstig bijlage J, deel I, van het ROSR moet staan, zijn geïnstalleerd. Zij moeten echter niet noodzakelijk aggregaten of machines van de zelfde vermogensopname aandrijven. Het vermogen kan door motorexterne maatregelen tot de voor het gebruik noodzakelijke vermogen worden verminderd.

De Europese Gemeenschap

1 Richtlijn 2006/87/EG

Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006

tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen en tot intrekking van Richtlijn 82/714/EEG van de Raad (2006/87/EG)

Richtlijn 2006/87/EG – Bijlage II – Inrichting en uitrusting van schepen

1 Hoofdstuk 8a

EMISSIONS VAN VERONTREINIGENDE GASSEN EN DEELTJES DOOR
DIESELMOTOREN

Art 8a.02 Algemene bepalingen

Artikel 8a.02 Algemene bepalingen

1. Onverminderd de vereisten van Richtlijn 97/68/EG zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van toepassing op alle motoren met een nominaal vermogen van gelijk aan of groter dan 19 kW die in binnenschepen of in machines aan boord van die schepen zijn geïnstalleerd.

2. De motoren moeten voldoen aan de vereisten van Richtlijn 97/68/EG.

3. De naleving van de maximale uitlaatgasemissiewaarden van de desbetreffende fase wordt bepaald op basis van een typegoedkeuring overeenkomstig artikel 8a.03.

Art. 8a.03 Erkende typegoedkeuringen

Artikel 8a.03 Erkende typegoedkeuringen

1. De volgende typegoedkeuringen worden erkend op voorwaarde dat de motortoepassing onder de gepaste typegoedkeuring valt:

- a) typegoedkeuringen overeenkomstig Richtlijn 97/68/EG;
- b) typegoedkeuringen die overeenkomstig Richtlijn 97/68/EG (2) als gelijkwaardig worden beschouwd.

(2) De overeenkomstig Richtlijn 97/68/EG erkende alternatieve typegoedkeuringen worden opgesomd in bijlage XII, punt 2, van Richtlijn 97/68/EG.

2. Voor elke goedgekeurde motor dienen de volgende documenten of kopieën ervan aan boord beschikbaar te zijn:

- a) het typegoedkeuringsdocument;
- b) de instructies van de motorfabrikant inzake de controle van de onderdelen en de motorparameters betreffende de uitlaatgassen;
- c) het motorparameterprotocol.

HOOFDSTUK 24a OVERGANGSBEPALINGEN VOOR VAARTUIGEN DIE NIET OP DE WATEREN VAN ZONE R VAREN

Art. 24.01 Toepasselijkheid van de overgangsbepalingen

Toepasselijkheid van de overgangsbepalingen op reeds in bedrijf zijnde vaartuigen en geldigheid van de tot dusver afgegeven communautaire binnenvaartcertificaten

1. De onderstaande bepalingen gelden voor:

- a) vaartuigen waarvoor voor de eerste maal vóór 30 december 2008 een communautair binnenvaartcertificaat is afgegeven, en
- b) vaartuigen waarvoor vóór 30 december 2008 een andere vergunning voor het in de vaart brengen is afgegeven die niet op de wateren van zone R varen.

2. Voor vaartuigen moet bewezen worden dat ze op de datum van afgifte van hun communautair binnenvaartcertificaat of van de andere vergunning voor het in de vaart brengen voldoen aan de technische voorschriften van de hoofdstukken 1-12 van bijlage II van Richtlijn nr. 82/714/EEG van 4 oktober 1982.

3. De communautaire binnenvaartcertificaten die vóór 30 december 2008 afgegeven zijn, blijven tot de op het certificaat aangegeven datum geldig. Artikel 2.09, lid 2, blijft onverminderd van kracht.

Artikel 24a.02 Afwijkingen voor reeds in bedrijf zijnde vaartuigen

1. Onverminderd de artikelen 24a.03 en 24a.04 moeten vaartuigen die niet volledig aan de bepalingen van deze richtlijn voldoen, worden aangepast aan de voorschriften die na de eerste afgifte van hun communautair binnenvaartcertificaat of van hun andere vergunning voor het in de vaart brengen van kracht zijn geworden, volgens de in de onderstaande tabel vermelde overgangsbepalingen.

Overgangsbepalingen voor hoofdstuk 8a voor in bedrijf zijnde vaartuigen

De voorschriften zijn niet van toepassing op

a) aandrijvingsmotoren en hulpmotoren met een nominaal vermogen meer dan 560 kW van volgende categorieën volgens aanhangsel I, afdeling 4.1.2.4 van Richtlijn 97/68/EG:

aa) V1:1 tot V1:3, die tot 31 december 2006

bb) V1:4 en V2:1 tot V2:5, die tot 31 december 2008 in een schip of in machines aan boord zijn geïnstalleerd.

b) hulpmotoren met een nominaal vermogen tot 560 kW en veranderlijk toerental, van de volgende categorieën volgens artikel 9.4a van Richtlijn 97/68/EG:

aa) H die tot 31 december 2005

bb) I en K die tot 31 december 2006 cc) J die tot 31 december 2007; in een schip of in machines aan boord zijn geïnstalleerd.

c) hulpmotoren met een nominaal vermogen tot 560 kW en constant toerental, van de volgende categorieën volgens artikel 9.4a van Richtlijn 97/68/EG:

aa) D, E, F en G die tot 31 december 2006 (*);

(*) Overeenkomstig bijlage I, onder 1A, punt ii), van Richtlijn 2004/26/EG, tot wijziging van Richtlijn 97/68/EG, zijn de waarden voor deze hulpmotoren met constant toerental slechts vanaf deze datum van toepassing.

bb) H, I en K die tot 31 december 2010

cc) J die tot 31 december 2011; in een schip of in machines aan boord zijn geïnstalleerd.

d) motoren die voldoen aan de waarden als bedoeld in bijlage XIV bij Richtlijn 97/68/EG en die tot 30 juni 2007 in een schip of in machines aan boord zijn geïnstalleerd.

e) vervangingsmotoren die tot 31 december 2011 in een schip of in machines aan boord zijn geïnstalleerd ter vervanging van een motor waar de voorschriften, overeenkomstig de bovenstaande punten a) tot en met d), niet van toepassing zijn.

De in de punten a), b), c) en d) genoemde data zullen met twee jaar worden verlengd voor motoren die vóór de vermelde data zijn vervaardigd.

Aanhangsel II Administratieve aanwijzingen

Administratieaanwijzing nr. 23

Motortoepassing die onder de passende typegoedkeuring valt
(artikel 8a.03, lid 1, van bijlage II)

1. Inleiding

Volgens artikel 8a.03, lid 1, worden typegoedkeuringen overeenkomstig Richtlijn 97/68/EG en typegoedkeuringen die overeenkomstig Richtlijn 97/68/EG als gelijkwaardig worden erkend, erkend op voorwaarde dat de motortoepassing onder de passende typegoedkeuring valt.

Bovendien is het mogelijk dat de motoren aan boord van binnenschepen voor meer dan één toepassing worden gebruikt.

In afdeling 2 van deze administratieaanwijzing wordt aangegeven wanneer motortoepassingen beschouwd kunnen worden als vallend onder de passende typegoedkeuring. In afdeling 3 wordt verduidelijking gegeven met betrekking tot de vraag hoe men dient om te gaan met motoren die in de loop van de activiteiten aan boord voor meer dan één motortoepassing worden gebruikt.

1 2. Passende typegoedkeuring

Motortoepassingen worden geacht onder de passende typegoedkeuring te vallen als de motor aan de typegoedkeuring is toegewezen op basis van de onderstaande tabel.

De motortypes, de fasen van de grenswaarden en de testcycli worden vermeld overeenkomstig de toewijzing van het typegoedkeuringsnummer.

Motortoepassing			Rechtsgrondslag	Type motor	Fase grenswaarde	Test	
						vereiste	cyclus ISO 8178
Voortstuwingsmotoren met propellerkenmerken	I	Richtlijn 97/68/EG	V	IIIA	C ⁽¹⁾	E3	
		ROSR	—	I, II ⁽²⁾	—	E3	
Hoofdvoortstuwingsmotoren met constant toerental (met in- begrip van installaties met die- selelektrische aandrijving en va- riabele schuine propeller)	II	Richtlijn 97/68/EG	V	IIIA	C ⁽¹⁾	E2	
		ROSR	—	I, II ⁽²⁾	—	E2	
Hulpmotoren met	constant toerental	Richtlijn 97/68/EG	D, E, F,G	II	B	D2	
			H, I, J, K	IIIA			
			V ⁽³⁾				
		ROSR	—	I, II ⁽²⁾	—	D2	
	variabel toe- rental en varia- bele belasting	IV	Richtlijn 97/68/EG	D,E,F,G	II	A	C 1
				H, I, J, K	IIIA		
				V ⁽³⁾			
				L, M, N, P	IIIB		
				Q, R	IV		
		ROSR	—	I, II ⁽²⁾	—	C1	

⁽¹⁾ De toepassing „aandrijving met propellerkenmerken” of „aandrijving tegen constant toerental” moet in het typegoedkeuringsdocument worden gespecificeerd.

⁽²⁾ De in het ROSR (Reglement onderzoek schepen op de Rijn) bepaalde fase II-grenswaarden zijn van toepassing vanaf 1 juli 2007.

⁽³⁾ Alleen van toepassing voor motoren met nominaal vermogen van meer dan 560 kW.

3. Speciale motortoepassingen

3.1. Motoren die tijdens de activiteiten aan boord voor meer dan één motortoepassing moeten worden gebruikt, zijn als volgt geregeld:

a) hulpmotoren die eenheden of machines aandrijven die overeenkomstig de tabel in afdeling 2 moeten worden ondergebracht bij de toepassingen III of IV, moeten over een

typegoedkeuring beschikken voor elk van de respectieve toepassingen die in deze lijst worden bedoeld.

b) hoofdvoortstuwingsmotoren die extra eenheden of machines aandrijven moeten enkel over de typegoedkeuring beschikken die vereist is voor het desbetreffende type van hoofdvoortstuwning overeenkomstig de tabel in afdeling 2, voor zover de belangrijkste toepassing van de motor de voortstuwning van het schip is. Als de tijd die de enige hulptoepassing in beslag neemt, meer dan 30 % bedraagt, dient de motor, naast de typegoedkeuring voor de hoofdvoortstuwningstoepassing, over een extra typegoedkeuring voor de hulptoepassing te beschikken.

3.2. Motoren die boegschroeven aandrijven, rechtstreeks of met behulp van een generator met:

a) variabel toerental en belasting, kunnen worden ondergebracht bij de toepassingen I of IV overeenkomstig de lijst in afdeling 2;

b) constant toerental, kunnen worden ondergebracht bij de toepassingen II of III overeenkomstig de lijst in afdeling 2.

3.3. De motoren worden geïnstalleerd met het vermogen als toegestaan in de typegoedkeuring en als vermeld op de motor door middel van type-identificatie. Als dergelijke motoren eenheden of machines met een lager energieverbruik moeten aandrijven, mag het vermogen slechts worden verminderd door ingrepen die losstaan van de motor, om het vermogensniveau te bereiken dat nodig is voor de toepassing.

1 Richtlijn 1997/68/EG Mobile motoren

RICHTLIJN 97/68/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 16 december 1997

betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes door inwendige verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines

Artikel 2 begripsbepalingen

binnenschip: een schip bestemd om te worden gebruikt op de binnenwateren met een lengte van 20 m of meer en een volume, zoals gedefinieerd in bijlage I, hoofdstuk 2, punt 2.8 bis, van 100 m³ of meer, of sleepboten of duwboten die zijn gebouwd om schepen met een lengte van 20 m of meer te slepen of te duwen of langs zij deze schepen te varen.

Onder deze definitie vallen niet:

schepen bedoeld voor personenvervoer die naast de bemanning niet meer dan twaalf passagiers vervoeren;

pleziervaartuigen met een lengte van minder dan 24 m (zoals gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Richtlijn 94/25/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 juni 1994 inzake de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten met betrekking tot pleziervaartuigen (1));

dienstschepen die het eigendom zijn van toezichthoudende instanties;

blusboten;

marineschepen;

visserijvaartuigen die in het register van visserijvaartuigen van de Gemeenschap zijn opgenomen;

zeeschepen, inclusief zeesleepboten en duwboten die in getijdewateren of tijdelijk in binnenwateren in bedrijf zijn of hun basis hebben, mits deze zijn voorzien van een geldig navigatie of veiligheidscertificaat zoals gedefinieerd in bijlage I, hoofdstuk 2, punt 2.8 ter;

2. De lidstaat vult alle toepasselijke rubrieken van het goedkeuringsformulier in van bijlage VII voor ieder motortype of iedere motorfamilie waarvoor hij goedkeuring verleent en stelt de inhoudsopgave bij het informatiepakket samen of controleert deze.

De goedkeuringsformulieren worden genummerd volgens het systeem van bijlage VIII. Het ingevulde typegoedkeuringsformulier en de bijlagen worden aan de aanvrager toegezonden.

Artikel 7 Aanvaarding van gelijkwaardige goedkeuringen

1. In het kader van multilaterale of bilaterale overeenkomsten tussen de Gemeenschap en derde landen kunnen het Europees Parlement en de Raad op voorstel van de Commissie de gelijkwaardigheid erkennen van de bij deze richtlijn vastgestelde voorwaarden en bepalingen inzake de typegoedkeuring van motoren en de bij internationale reglementen of reglementeringen van derde landen vastgestelde procedures.

2. De lidstaten aanvaarden de in bijlage XII genoemde typegoedkeuringen en, waar toepasselijk, bijbehorende goedkeuringsmerken als zijnde in overeenstemming met deze richtlijn.

Artikel 7 bis Binnenschepen

1. De volgende bepalingen zijn van toepassing op motoren die bestemd zijn voor montage in binnenschepen. De leden 2 en 3 zijn niet van toepassing totdat de gelijkwaardigheid van de met deze richtlijn vastgestelde eisen en die welke zijn vastgesteld in het kader van de Conventie van Mannheim voor de Rijnvaart, is erkend door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (hierna „CCR” te noemen) en de Commissie hiervan op de hoogte is gebracht.

2. Tot en met 30 juni 2007 mogen de lidstaten niet het in de handel brengen verbieden van motoren die voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld door de CCR, fase I, en waarvoor de emissiegrenswaarden zijn omschreven in bijlage XIV.

3. Vanaf 1 juli 2007 en tot de inwerkingtreding van een verder pakket grenswaarden als gevolg van verdere wijzigingen van deze richtlijn mogen de lidstaten niet het in de handel brengen verbieden van motoren die voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld door de CCR, fase II, en waarvoor de emissiegrenswaarden zijn omschreven in bijlage XV.

5. Overeenkomstig de procedure van artikel 15, wordt bijlage VII aangepast ter opneming van de aanvullende, specifieke informatie die vereist kan zijn in verband met het typegoedkeuringscertificaat voor motoren die bestemd zijn voor montage in binnenschepen.

5. Voor de toepassing van deze richtlijn dient een hulpmotor van binnenschepen met een vermogen van meer dan 560 kW aan dezelfde eisen als voortstuwingsmotoren te voldoen.

Artikel 8 In de handel brengen

1. De lidstaten mogen het in de handel brengen van al dan niet reeds in machines ingebouwde motoren niet verbieden, indien de motoren voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn.

2. De lidstaten staan alleen de inschrijving, in voorkomend geval, of het in de handel brengen toe van nieuwe motoren, al dan niet reeds in machines ingebouwd, die voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn.

2 bis. De lidstaten geven het communautaire navigatiecertificaat voor de binnenvaart zoals bedoeld in Richtlijn 82/714/EEG van de Raad van 4 oktober 1982 tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen (1) niet af aan vaartuigen met motoren die niet aan de eisen van deze richtlijn voldoen.

(1) PB L 301 van 28.10.1982, blz. 1. Richtlijn gewijzigd bij de Toetredingsakte van 2003.

3. De keuringsinstantie van een lidstaat die een typegoedkeuring verleent, neemt met betrekking tot die goedkeuring de nodige maatregelen om, indien nodig in samenwerking met de keuringsinstanties van de overige lidstaten, de identificatienummers van de motoren die in overeenstemming met de voorschriften van deze richtlijn zijn geproduceerd, te registreren en te controleren.

4. Een extra controle van de identificatienummers kan eventueel worden gecombineerd met de controle van de overeenstemming van de productie als bedoeld in artikel 11.

5. Met betrekking tot de controle van de identificatienummers verstrekken de fabrikant of zijn in de Gemeenschap gevestigde agenten, onverwijld op verzoek aan de bevoegde keuringsinstantie alle benodigde gegevens betreffende zijn/hun directe kopers alsook de identificatienummers van de motoren waarvan is medegedeeld dat zij in overeenstemming met de bepalingen van artikel 6, lid 3, zijn geproduceerd. Indien de motoren worden verkocht aan een machinefabrikant, zijn geen nadere gegevens vereist.

6. Indien de fabrikant, na een verzoek daartoe van de keuringsinstantie, niet in staat is de in artikel 6 bedoelde voorschriften te verifiëren, met name in samenhang met lid 5 van dit artikel, kan de goedkeuring die voor het betrokken motortype of de betrokken motorfamilie overeenkomstig deze richtlijn is verleend, worden ingetrokken. Daarvan wordt kennisgeving gedaan volgens de procedure van artikel 12, lid 4.

2 Art. 9 Tijdschema motoren met compressie ontsteking

1. TOEKENNING VAN TYPEGOEDKEURINGEN

De lidstaten mogen na 30 juni 1998 noch de typegoedkeuring voor een motortype of motorfamilie, noch de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document weigeren, en mogen geen andere typegoedkeuringseisen stellen met betrekking tot verontreinigende emissies voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een motor is gemonteerd, indien de motor voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn wat betreft de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes.

2. TYPEGOEDKEURINGEN FASE I

(MOTORCATEGORIEËN A/B/C)

De lidstaten weigeren de typegoedkeuring voor motortypen of een motorfamilie en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document, alsook andere typegoedkeuringen voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een motor is gemonteerd: vanaf 30 juni 1998 voor motoren met een vermogen van:

A: $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$,

B: $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$,

C: $37 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.1 van bijlage I.

3. TYPEGOEDKEURINGEN FASE II

(MOTORCATEGORIEËN D, E, F, G)

De lidstaten weigeren voor een motortype of een motorfamilie de typegoedkeuring en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document, alsook enige andere typegoedkeuring voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een nog niet in de handel gebrachte motor is gemonteerd:

D: vanaf 31 december 1999, voor motoren met een vermogen van $18 \text{ kW} \leq P < 37 \text{ kW}$,

E: vanaf 31 december 2000, voor motoren met een vermogen van $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$,

F: vanaf 31 december 2001, voor motoren met een vermogen van $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$,

G: vanaf 31 december 2002, voor motoren met een vermogen van $37 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.3 van bijlage I.

3 bis. TYPEGOEDKEURING VAN MOTOREN VAN FASE III A

(MOTORCATEGORIEËN H, I, J en K)

De lidstaten weigeren voor de volgende motortypes of motorfamilies de typegoedkeuring en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document, alsook enige andere typegoedkeuring voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een nog niet in de handel gebrachte motor is gemonteerd:

H: vanaf 30 juni 2005 voor motoren — anders dan motoren met een constant toerental — met een geleverd vermogen van $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$;

I: vanaf 31 december 2005 voor motoren — anders dan motoren met een constant toerental — met een geleverd vermogen van $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$;

J: vanaf 31 december 2006 voor motoren — anders dan motoren met een constant toerental — met een geleverd vermogen van $37 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$;

K: vanaf 31 december 2005 voor motoren — anders dan motoren met een constant toerental — met een geleverd vermogen van $19 \text{ kW} \leq P < 37 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.4 van bijlage I.

3 ter. TYPEGOEDKEURING VAN MOTOREN MET EEN CONSTANT TOERENTAL VAN FASE III A

(MOTORCATEGORIEËN H, I, J en K)

De lidstaten weigeren voor motortypes of motorfamilies de typegoedkeuring en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document, alsook enige andere typegoedkeuring **voor niet voor**

de weg bestemde mobiele machines waarin een nog niet in de handel gebrachte motor is gemonteerd:

H-motoren met een constant toerental: vanaf 31 december 2009 voor motoren met een geleverd vermogen van $130 \text{ kW} \leq P < 560 \text{ kW}$,

I-motoren met een constant toerental: vanaf 31 december 2009 voor motoren met een geleverd vermogen van $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$,

N-motoren en J-motoren met een constant toerental: vanaf 31 december 2010 voor motoren met een geleverd vermogen van: $37 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$,

K-motoren met een constant toerental: vanaf 31 december 2009 voor motoren met een geleverd vermogen van $19 \text{ kW} \leq P < 37 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.4 van bijlage I.

2 3 quater. TYPEGOEDKEURING VAN MOTOREN VAN FASE III B

(MOTORCATEGORIEËN L, M, N en P)

De lidstaten weigeren voor de volgende motortypes of motorfamilies de typegoedkeuring en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document, alsook enige andere typegoedkeuring voor niet voor de weg bestemde mobiele machines waarin een nog niet in de handel gebrachte motor is gemonteerd:

L vanaf 31 december 2009 voor andere motoren dan motoren met een constant toerental met een geleverd vermogen van $130 \text{ kW} \leq P \leq 560 \text{ kW}$;

M vanaf 31 december 2010 voor andere motoren dan motoren met een constant toerental met een geleverd vermogen van $75 \text{ kW} \leq P < 130 \text{ kW}$;

N vanaf 31 december 2010 voor andere motoren dan motoren met een constant toerental met een geleverd vermogen van $56 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$;

P vanaf 31 december 2011 voor andere motoren dan motoren met een constant toerental met een geleverd vermogen van $37 \text{ kW} \leq P < 56 \text{ kW}$,

indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.5 van bijlage I.

2 3 sexies. TYPEGOEDKEURING VAN VOORTSTUWINGSMOTOREN VAN FASE III A DIE IN BINNENSCHEPEN WORDEN GEBRUIKT

(MOTORCATEGORIE V)

De lidstaten weigeren voor de volgende motortypes of motorfamilies de typegoedkeuring en de afgifte van het in bijlage VII bedoelde document:

V1:1: vanaf 31 december 2005 voor motoren met een geleverd vermogen van 37 kW of meer en een slagvolume van minder dan $0,9 \text{ l}$ per cilinder;

V1:2: vanaf 30 juni 2005 voor motoren met een slagvolume van $0,9 \text{ l}$ of meer, maar minder dan $1,2 \text{ l}$ per cilinder;

V1:3: vanaf 30 juni 2005 voor motoren met een slagvolume van $1,2 \text{ l}$ of meer, maar minder dan $2,5 \text{ l}$ per cilinder en een geleverd vermogen van $3 \text{ kW} \leq P < 75 \text{ kW}$;

V1:4: vanaf 31 december 2006 voor motoren met een slagvolume van 2,5 l of meer, maar minder dan 5 l per cilinder;

V2: vanaf 31 december 2007 voor motoren met een slagvolume van 5 l per cilinder of meer, indien de motor niet voldoet aan de voorschriften van deze richtlijn en indien de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes uit de motor niet voldoet aan de grenswaarden in de tabel in punt 4.1.2.4 van bijlage I.

Lid 3 octies. tm 3 decies. Motoren in treinstellen

Gaat over motoren die in treinstellen worden gebruikt, niet opgenomen.

2 Lid 4 IN DE HANDEL BRENGEN: PRODUCTIEDATA VAN DE MOTOREN

Na de hieronder vermelde data, en met uitzondering van machines en motoren die bestemd zijn voor uitvoer naar derde landen, staan de lidstaten de registratie, in voorkomend geval, en het in de handel brengen van al dan niet reeds in een machine ingebouwde motoren alleen toe, indien die motoren voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn en zijn goedgekeurd in overeenstemming met één van de categorieën, als omschreven in lid 2 en lid 3:

Fase I:

categorie A: 31 december 1998,

categorie B: 31 december 1998,

categorie C: 31 maart 1999.

Fase II:

categorie D: 31 december 2000,

categorie E: 31 december 2001,

categorie F: 31 december 2002,

categorie G: 31 december 2003.

Indien het motoren betreft die vóór de in dit lid bedoelde data zijn geproduceerd, kunnen de lidstaten voor elke categorie de toepassing van dit voorschrift evenwel uitstellen voor een periode van twee jaar. De toestemming die voor motoren van fase I wordt verleend, loopt af met ingang van de verplichte tenuitvoerlegging van fase II.

2 Lid 4 bis In de handel brengen - bestaande motoren

Ongeacht het bepaalde in artikel 7 bis en artikel 9, leden 3 octies en 3 nonies, staan de lidstaten na de hierna genoemde data, met uitzondering van machines en motoren die bestemd zijn voor uitvoer naar derde landen, het in de handel brengen van al dan niet reeds in een machine ingebouwde motoren alleen toe indien die motoren voldoen aan de voorschriften van deze richtlijn en zijn goedgekeurd in overeenstemming met één van de categorieën, zoals omschreven in lid 2 en lid 3.

Fase III A andere dan motoren met een constant toerental:

Categorie H: 31 december 2005, — categorie I: 31 december 2006,

categorie J: 31 december 2007,
categorie K: 31 december 2006.

Fase III A binnenschepen:

Categorie V1:1: 31 december 2006, — categorie V1:2: 31 december 2006,
categorie V1:3: 31 december 2006, — categorie V1:4: 31 december 2008,
categorieën V2: 31 december 2008.

Fase III A motoren met constant toerental:

Categorie H: 31 december 2010,
categorie I: 31 december 2010,
categorie J: 31 december 2011,
categorie K: 31 december 2010.

Fase III A motortreinstellen:

Categorie RC A: 31 december 2005.
Fase III A locomotieven:
Categorie RL A: 31 december 2006,
categorie RH A: 31 december 2008.

Fase III B andere dan motoren met constant toerental:

Categorie L: 31 december 2010,
categorie M: 31 december 2011,
categorie N: 31 december 2011,
categorie P: 31 december 2012.

Fase III B motortreinstellen:

Categorie RC B: 31 december 2011.

Fase III B locomotieven:

Categorie R B: 31 december 2011.

Fase IV andere dan motoren met constant toerental:

Categorie Q: 31 december 2013,
categorie R: 30 september 2014.

Voor elke categorie worden bovenstaande eisen ten aanzien van motoren die vóór genoemde datum zijn geproduceerd, met twee jaar opgeschort.

De toestemming die telkens voor één fase van emissiegrenswaarden wordt verleend, loopt af met ingang van de verplichte tenuitvoerlegging van de grenswaarden van de volgende fase.

4 ter. ETIKETTERING BIJ VROEGTIJDIG VOLDOEN AAN DE EISEN DIE GELDEN VOOR DE FASEN III A, III B EN IV

Met betrekking tot motortypen of motorfamilies die vóór de onder lid 4 van dit artikel vermelde data voldoen aan de grenswaarden in de tabel in de punten 4.1.2.4, 4.1.2.5 en 4.1.2.6 van bijlage I, staan de lidstaten een bijzondere etikettering toe om aan te geven dat de motoren in kwestie vóór de vastgestelde data aan de grenswaarden voldoen.

Motoren die onder 1 A(ii) vallen zijn:

A. bestemd en geschikt om zich over de grond (al dan niet over de weg) te verplaatsen of te worden verplaatst,

i) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en veeleer werkend met een veranderlijk dan een constant toerental, of

ii) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en werkend met een constant toerental.

De grenswaarden gelden pas vanaf 31 december 2006

3.7.1.2 specificatie B

Voor motoren die vallen onder 1 A(ii) van bijlage I moet bij de regeling van de dynamometer op de te beproeven motor de volgende cyclus van vijf toestanden (1) worden aangehouden:

Toestandnummer	Toerental	Belasting %	Wegingsfactor
1	Nominaal	100	0,05
2	Nominaal	75	0,25
3	Nominaal	50	0,30
4	Nominaal	25	0,30
5	Nominaal	10	0,10

Motoren die onder 1 A(v) vallen zijn:

A. bestemd en geschikt om zich over de grond (al dan niet over de weg) te verplaatsen of te worden verplaatst,

v) motoren die zijn ontworpen voor de aandrijving van locomotieven in de zin van voertuigen op rails met eigen aandrijving die zijn ontworpen voor het verplaatsen of voortstuwten van voertuigen die zijn ontworpen voor het vervoer van vracht, passagiers en andere apparatuur, maar zelf niet zijn ontworpen of bedoeld voor het vervoer van vracht, passagiers (buiten de personen die de locomotief bedienen) of andere apparatuur.

Hulpmotoren of motoren die bedoeld zijn ter aandrijving van apparatuur welke bedoeld is om onderhouds- of aanlegwerkzaamheden aan de rails uit te voeren wordt niet onder dit lid geclassificeerd, maar onder A(i). 3.7.1.4 specificatie D

Voor motoren die onder afdeling 1 A(v) van bijlage I vallen, wordt de volgende cyclus in drie fasen (2) gevolgd in een dynamometer op de testmotor.

Fase nr.	Toerental	Belasting	Wegingsfactor
1	Nominaal	100	0,25
2	Intermediair	50	0,15
3	Stationair	0	0,60

Bijlage I Toepassingsgebied enzovoorts

TOEPASSINGSGEBIED, DEFINITIES, SYMBOLEN EN AFKORTINGEN, MERKTEKENS OP DE MOTOR, VOORSCHRIFTEN EN BEPROEVING, SPECIFICATIES VOOR DE BEOORDELING VAN DE OVEREENSTEMMING VAN DE PRODUCTIE, PARAMETERS VOOR DE DEFINITIE VAN DE MOTORFAMILIE, KEUZE VAN DE OUDERMOTOR.

Toepassingsgebied

Deze richtlijn is van toepassing op alle motoren voor inbouw in niet voor de weg bestemde mobiele machines en op secundaire motoren die worden gemonteerd in voertuigen, bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg.

Deze richtlijn is **niet van toepassing** op motoren voor het aandrijven van:

- voertuigen als omschreven in Richtlijn 70/156/EEG van de Raad (1) en in Richtlijn 92/61/EEG van de Raad (2);
- landbouwtrekkers als omschreven in Richtlijn 74/150/EEG van de Raad (3).

Daarnaast moeten de motoren, teneinde onder deze richtlijn te vallen, worden ingebouwd in machines die voldoen aan de onderstaande specifieke eisen:

A. bestemd en geschikt om zich over de grond (al dan niet over de weg) te verplaatsen of te worden verplaatst,

- i) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en veeleer werkend met een veranderlijk dan een constant toerental, of
- ii) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en werkend met een constant toerental. De grenswaarden gelden pas vanaf 31 december 2006, of
- iii) een injectiemotor met benzine als brandstof met een nettovermogen overeenkomstig deel 2.4. van niet meer dan 19 kW, of
- iv) motoren die zijn ontworpen voor de aandrijving van railvoertuigen in de zin van voertuigen op rails met eigen aandrijving die specifiek zijn ontworpen voor het vervoer van goederen en/of passagiers, of
- v) motoren die zijn ontworpen voor de aandrijving van locomotieven in de zin van voertuigen op rails met eigen aandrijving die zijn ontworpen voor het verplaatsen of voortstuwen van voertuigen die zijn ontworpen voor het vervoer van vracht, passagiers en andere apparatuur, maar zelf niet zijn ontworpen of bedoeld voor het vervoer van vracht, passagiers (buiten de personen die de locomotief bedienen) of andere apparatuur.

Hulpmotoren of motoren die bedoeld zijn ter aandrijving van apparatuur welke bedoeld is om onderhouds- of aanlegwerkzaamheden aan de rails uit te voeren wordt niet onder dit lid geclassificeerd, maar onder A(i).

De richtlijn is niet van toepassing op: B. schepen, behalve vaartuigen bestemd om te worden gebruikt op de binnenwateren;

4 Bijlage III Motoren met compressie ontsteking

INLEIDING

1.1. In deze bijlage wordt de methode beschreven voor vaststelling van de uitstoot van verontreinigende gasen en deeltjes door de te beproeven motoren. Er worden twee testcycli beschreven die moeten worden toegepast volgens de bepalingen van bijlage I, punt 1:

- NRSC (non-road steady cycle — stabiele toestand, niet voor wegverkeer) toe te passen in de fasen I, II en III A en voor motoren met constant toerental ook in fasen III B en IV in geval van gasvormige verontreinigingen.
- NRTC (non-road transient cycle - transiënte toestand, niet voor wegverkeer) toe te passen voor de meting van deeltjesemissies in fasen III B en IV voor alle motoren behalve voor motoren met constant toerental. Naar keuze van de fabrikant kan deze test ook worden toegepast in fase III A en voor de gasvormige verontreinigingen in fasen III B en IV.
- Voor motoren in binnenschepen moet de ISO-testprocedure zoals beschreven in ISO 8178 en IMO MARPOL 73/78, bijlage VI (NOx-code), worden toegepast.

Motoren bestemd voor de voortstuwing van treinstellen wordt een NRTC toegepast voor de meting van gasvormige verontreinigen en verontreinigingen van deeltjes in fasen III A en III B.

- Motoren bestemd voor de voortstuwing van locomotieven wordt een NRTC toegepast voor de meting van gasvormige verontreinigen en verontreinigingen van deeltjes in fasen III A en III B.

2 Bijlage VIII Nummeringssysteem

Bijlage VIII

NUMMERINGSSYSTEEM VOOR HET GOEDKEURINGSCERTIFICAAT

(zie artikel 4, lid 2)

1. Het nummer bestaat uit vijf door een „*” gescheiden delen.

Deel 1: Een kleine letter „e” gevolgd door de letter(s) of het nummer van de Lid-Staat die de goedkeuring verleent:

1 voor Duitsland

2 voor Frankrijk

3 voor Italië

4 voor Nederland

5 voor Zweden

6 voor België

7 voor Hongarije

8 voor Tsjechië

9 voor Spanje

11 voor het Verenigd Koninkrijk
12 voor Oostenrijk
13 voor Luxemburg
17 voor Finland
18 voor Denemarken
19 voor Roemenië
20 voor Polen
21 voor Portugal
23 voor Griekenland
24 voor Ierland
26 voor Slovenië
27 voor Slowakije
29 voor Estland
32 voor Letland
34 voor Bulgarije
36 voor Litouwen
CY voor Cyprus
MT voor Malta

Deel 2: Het nummer van deze richtlijn. Aangezien hierin verschillende data voor de inwerkingtreding en verschillende technische normen worden genoemd, worden twee letters uit het alfabet toegevoegd. Deze letters hebben betrekking op de verschillende data waarop strengere fasen ingaan en op de toepassing van de motor in verschillende mobiele machines op basis waarvan de typegoedkeuring werd verleend. De eerste letter wordt vermeld in artikel 9. De tweede letter staat vermeld in bijlage I, punt 1, voor wat betreft de testtoestand die in bijlage III, punt 3.6, is gedefinieerd.

Deel 3: Het nummer van de laatste wijzigingsrichtlijn die betrekking heeft op de goedkeuring. Eventueel worden nog twee letters toegevoegd afhankelijk van de in deel 2 beschreven omstandigheden, zelfs indien als gevolg van nieuwe parameters slechts één van de letters gewijzigd moet worden. Indien er geen wijziging van deze letters nodig is, moeten ze worden weggelaten.

Deel 4: Een uit vier cijfers bestaand volgnummer (met aan het begin eventueel nullen) om het basisgoedkeuringsnummer aan te geven. De serie begint met 0001.

Deel 5: Een uit twee delen bestaand volgnummer (met eventueel een nul aan het begin) om de uitbreiding aan te geven. De serie begint met 01 voor elk basisgoedkeuringsnummer. 2.

Voorbeeld van de derde goedkeuring (met vooralsnog geen uitbreiding) overeenkomstig de datum van inwerkingtreding A (fase I, hoogste vermogensgroep) en de toepassing van de motor voor specificatie A van de mobiele machine, verleend in het Verenigd Koninkrijk:

e 11*98/...AA*00/000XX*0003*00.

Voorbeeld van de tweede uitbreiding van de vierde goedkeuring overeenkomstig de datum van vankrachtwording E (fase II, middelste vermogensgroep) voor dezelfde machinespecificatie (A), verleend in Duitsland:

e 1*01/...EA*00/000XX*0004*02.

Richtlijn 2004/26/EG Wijziging 1997/68/EG

Testcyclus

3.5.1. Specificatie C) van de machine overeenkomstig bijlage I, deel 1A, onder iii).

Naar gelang van het type machine moeten de volgende testcycli worden doorlopen, waarbij de dynamometer is aangesloten op de te beproeven motor:

cyclus D (1): motoren met constant toerental en onderbroken belasting, bv. generatoraggregaten;

cyclus G1: niet-handmatige toepassingen van het intermediaire toerental;

cyclus G2: niet-handmatige toepassingen van het nominale toerental;

cyclus G3: handmatige toepassingen.

Cyclus D: generatoraggregaten met onderbroken belasting, met inbegrip van generatoraggregaten aan boord van schepen en treinen (niet voor aandrijving), koeleenheden, lastoestellen;

Wijzigingen Bijlage I

BIJLAGE I WORDT ALS VOLGT GEWIJZIGD:

1) Afdeling 1 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt A komt als volgt te luiden:

„A. bestemd en geschikt om zich over de grond (al dan niet over de weg) te verplaatsen of te worden verplaatst,

i) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en veeleer werkend met een veranderlijk dan een constant toerental, of

ii) voorzien van een motor met een compressieontsteking met een nettovermogen overeenkomstig punt 2.4. van meer dan of gelijk aan 19 kW maar niet meer dan 560 kW en werkend met een constant toerental. De grenswaarden gelden pas vanaf 31 december 2006, of

iii) een injectiemotor met benzine als brandstof met een nettovermogen overeenkomstig deel 2.4. van niet meer dan 19 kW, of

iv) motoren die zijn ontworpen voor de aandrijving van railvoertuigen in de zin van voertuigen op rails met eigen aandrijving die specifiek zijn ontworpen voor het vervoer van goederen en/of passagiers, of

v) motoren die zijn ontworpen voor de aandrijving van locomotieven in de zin van voertuigen op rails met eigen aandrijving die zijn ontworpen voor het verplaatsen of voortstuwen van voertuigen die zijn ontworpen voor het vervoer van vracht, passagiers en andere apparatuur, maar zelf niet zijn ontworpen of bedoeld voor het vervoer van vracht, passagiers (buiten de personen die de locomotief bedienen) of andere apparatuur. Hulpmotoren of motoren die

bedoeld zijn ter aandrijving van apparatuur welke bedoeld is om onderhouds- of aanlegwerkzaamheden aan de rails uit te voeren wordt niet onder dit lid geclassificeerd, maar onder A(i)";

Richtlijn 2002/88 /EG

Richtlijn 2002/88/EG

tot wijziging van Richtlijn 97/68/EG betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen

van de lidstaten inzake maatregelen tegen de uitstoot van verontreinigende gassen en deeltjes door inwendige verbrandingsmotoren die worden gemonteerd in niet voor de weg bestemde mobiele machines

Aanpassing 2006/87/EG

Na artikel 7 wordt het volgende artikel opgenomen:

„Artikel 7 bis

1. De volgende bepalingen zijn van toepassing op motoren die bestemd zijn voor montage in binnenschepen. De leden 2 en 3 zijn niet van toepassing totdat de gelijkwaardigheid van de met deze richtlijn vastgestelde eisen en die welke zijn vastgesteld in het kader van de Conventie van Mannheim voor de Rijnvaart, is erkend door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (hierna „CCR” te noemen) en de Commissie hiervan op de hoogte is gebracht.
2. Tot en met 30 juni 2007 mogen de lidstaten niet het in de handel brengen verbieden van motoren die voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld door de CCR, fase I, en de emissiegrenswaarden zijn omschreven in bijlage XIV.
3. Vanaf 1 juli 2007 en tot de inwerkingtreding van een verder pakket grenswaarden als gevolg van verdere wijzigingen van deze richtlijn mogen de lidstaten niet het in de handel brengen verbieden van motoren die voldoen aan de eisen die zijn vastgesteld door de CCR, fase II, en waarvoor de emissiegrenswaarden zijn omschreven in bijlage XV.

zie BIJLAGE III onder 1.1 van RICHTLIJN 97/68/EG. De door middel van de vereiste testcyclus (testcyclus ISO 8178) gegenereerde emissiewaarden mogen niet meer bedragen dan de voor fase II vastgestelde emissies aangegeven in BIJLAGE I, onder 4.1.2.3 van RICHTLIJN 97/68/EG.

Nationale regelgeving

Besluit typekeuring luchtverontreiniging trekkers en motoren voor mobiele machines

Besluit typekeuring luchtverontreiniging trekkers en motoren voor mobiele machines

Uitvoering van richtlijn nr. 97/68/EG en nr. 2000/25/EG (Besluit typekeuring luchtverontreiniging trekkers en motoren voor mobiele machines)

Art. 1 begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:

l. binnenschip: binnenschip als bedoeld in artikel 2, drieëntwintigste gedachtestreepje, van richtlijn 97/68;

Art. 2 Typekeur trekkermotor

Het is verboden een trekker of een motor bestemd voor het aandrijven van een trekker te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben of af te leveren indien deze niet behoort tot een type dat wat betreft luchtverontreiniging:

- a. hetzij is goedgekeurd ingevolge een typegoedkeuring door de keuringsinstantie, verricht aan de hand van de krachtens artikel 5, derde lid, vastgestelde voorschriften;
- b. hetzij blijkt een goedkeuringscertificaat als bedoeld in richtlijn 2000/25 is goedgekeurd;
- c. hetzij is goedgekeurd op grond van een typegoedkeuring die ingevolge richtlijn 2000/25 ten minste een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt.

Art. 3 Typekeur overige motoren

Het is verboden een motor bestemd om te worden gemonteerd in een mobiele machine dan wel gemonteerd in een mobiele machine of een secundaire motor bestemd om te worden gemonteerd in een voertuig bestemd voor personen- of goederenvervoer over de weg te vervaardigen, in te voeren, in voorraad te hebben of af te leveren indien deze niet behoort tot een type dat wat betreft luchtverontreiniging:

- a. hetzij is goedgekeurd ingevolge een typegoedkeuring door de keuringsinstantie, verricht aan de hand van de krachtens artikel 5, derde lid, vastgestelde voorschriften;
- b. hetzij blijkt een goedkeuringscertificaat als bedoeld in richtlijn 97/68 is goedgekeurd;
- c. hetzij is goedgekeurd op grond van een typegoedkeuring die ingevolge richtlijn 97/68 ten minste een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt.

Art. 10 ingangsdatum

1. Artikel 2 is van toepassing met ingang van:

- a. 1 juli 2001: voor trekkers en motoren bestemd voor het aandrijven van een trekker met een vermogen groter dan of gelijk aan 37 kW doch kleiner dan of gelijk aan 560 kW;

- b. 1 januari 2002: voor trekkers en motoren bestemd voor het aandrijven van een trekker met een vermogen groter dan of gelijk aan 18 kW doch kleiner dan 37 kW.
2. Voor motoren bestemd om te worden gemonteerd in een mobiele machine dan wel gemonteerd in een mobiele machine met een vermogen groter dan of gelijk aan 18 kW doch kleiner dan 37 kW is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2001.
3. Voor benzinemotoren met elektrische ontsteking bestemd om te worden gemonteerd in een mobiele machine dan wel gemonteerd in een mobiele machine met een vermogen van ten hoogste 19 kW is artikel 3 van toepassing met ingang van 11 februari 2005.
4. Voor motoren met een compressieontsteking, werkend met een constant toerental, bestemd om te worden gemonteerd in een mobiele machine dan wel gemonteerd in een mobiele machine met een vermogen groter dan of gelijk aan 19 kW doch kleiner dan of gelijk aan 560 kW, is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2007.
5. Voor motoren met een compressieontsteking van de motorcategorieën V1:1, V1:2 en V1:3, bedoeld in artikel 9, derde lid sexies, van richtlijn 97/68, is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2007.
6. Voor motoren met een compressieontsteking van de motorcategorieën V1:4 en V2, bedoeld in artikel 9, derde lid sexies, van richtlijn 97/68, is **artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2009.**
7. Voor motoren met een compressieontsteking van de motorcategorie RC A, bedoeld in artikel 9, derde lid septies, van richtlijn 97/68, is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2006.
8. Voor motoren met een compressieontsteking van de motorcategorie RL A, bedoeld in artikel 9, derde lid nonies, van richtlijn 97/68, is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2007.
9. Voor motoren met een compressieontsteking van de motorcategorie RH A, bedoeld in artikel 9, derde lid nonies, van richtlijn 97/68, is artikel 3 van toepassing met ingang van 1 januari 2009.
10. Het vijfde en zesde lid zijn ook van toepassing op hulpmotoren van binnenschepen met een vermogen van meer dan 560 kW.
11. In afwijking van het in artikel 3 gestelde verbod kunnen motoren als bedoeld in het vijfde tot en met zevende lid, die voor de in die leden genoemde data zijn geproduceerd, tot uiterlijk 24 maanden na die datum in de handel worden gebracht. **De eerste volzin is niet van toepassing op motoren die in binnenschepen worden gebruikt.**